

PADĒTIS ETNOKULTŪRINIO
UGDYMO SRITYJE. ETNINĒS
KULTŪROS TEMOS UGDYMO
PROGRAMOSE

ETNINĒS KULTŪROS TĒSTINUMO IR KAITOS TYRIMŲ 2016 – 2022
METŲ PROGRAMA

Rūta Čēsniēnē, Asta Valiukevičienē
2018 m.

Tyrimo *Etninės kultūros temos ugdymo programose* rezultatai

- Tikslas – išsiaiškinti, kiek dabartinės bendrosios ugdymo programos užtikrina etnokultūrinio ugdymo efektyvumą.
- Uždaviniai:
 1. Suskaičiuoti, kiek temų kiekvieno tyrinėto dalyko ugdymo programoje yra skirta etninei kultūrai ir jos integravimui;
 2. Kokį procentą šios temos sudaro bendrame temų skaičiuje;
 3. Koks valandų skaičius per metus tenka etninei kultūrai.

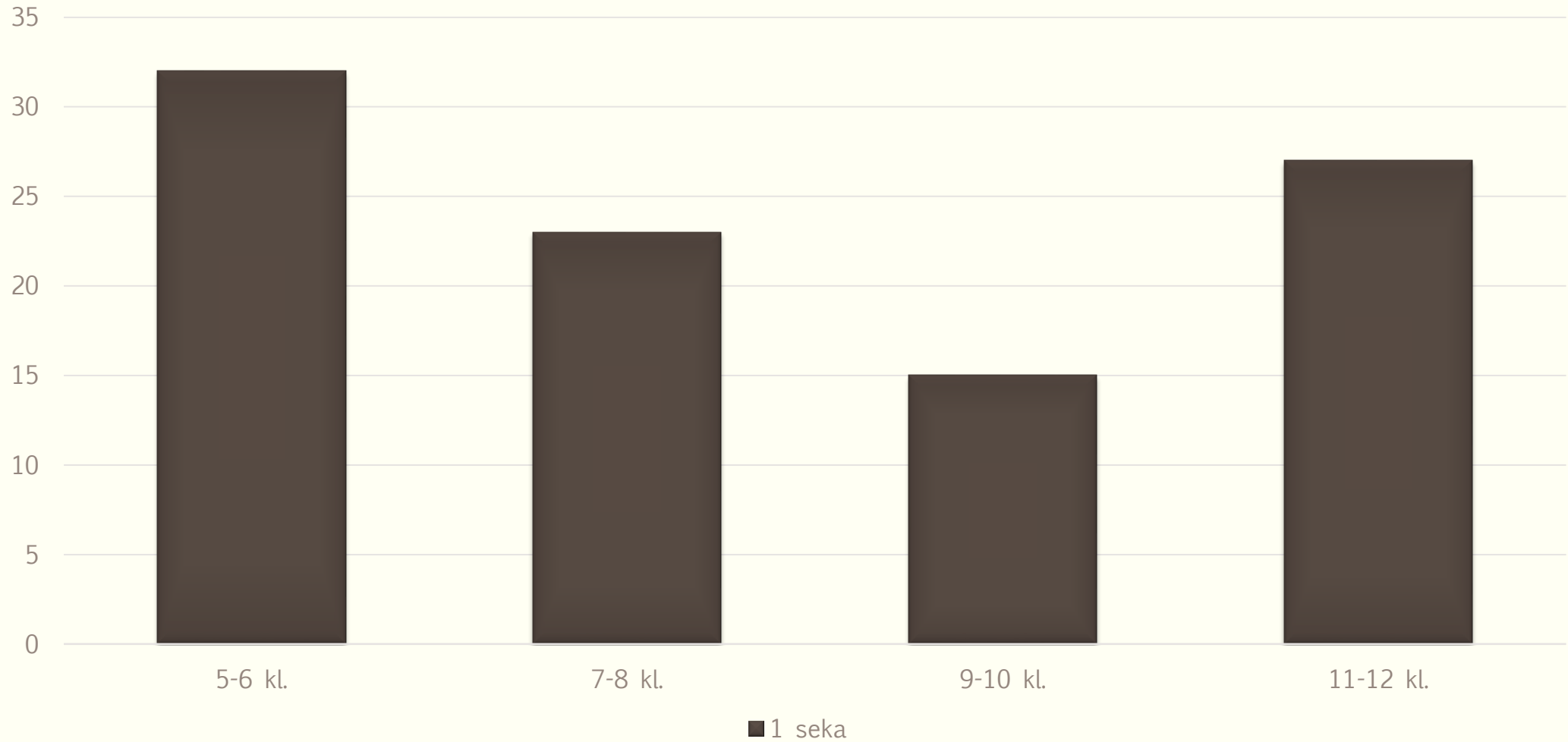
Tyrimo *Etninės kultūros temos ugdymo programose* rezultatai

Ištirtos šios pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos etnokultūrinio ugdymo ir etninės kultūros integravimo požiūriu:

- ❖ **etikos**
- ❖ **tikybos**
- ❖ **istorijos**
- ❖ **pilietinio ugdymo**
- ❖ **lietuvių kalbos**
- ❖ **muzikos**
- ❖ **dailės**
- ❖ **technologijų**

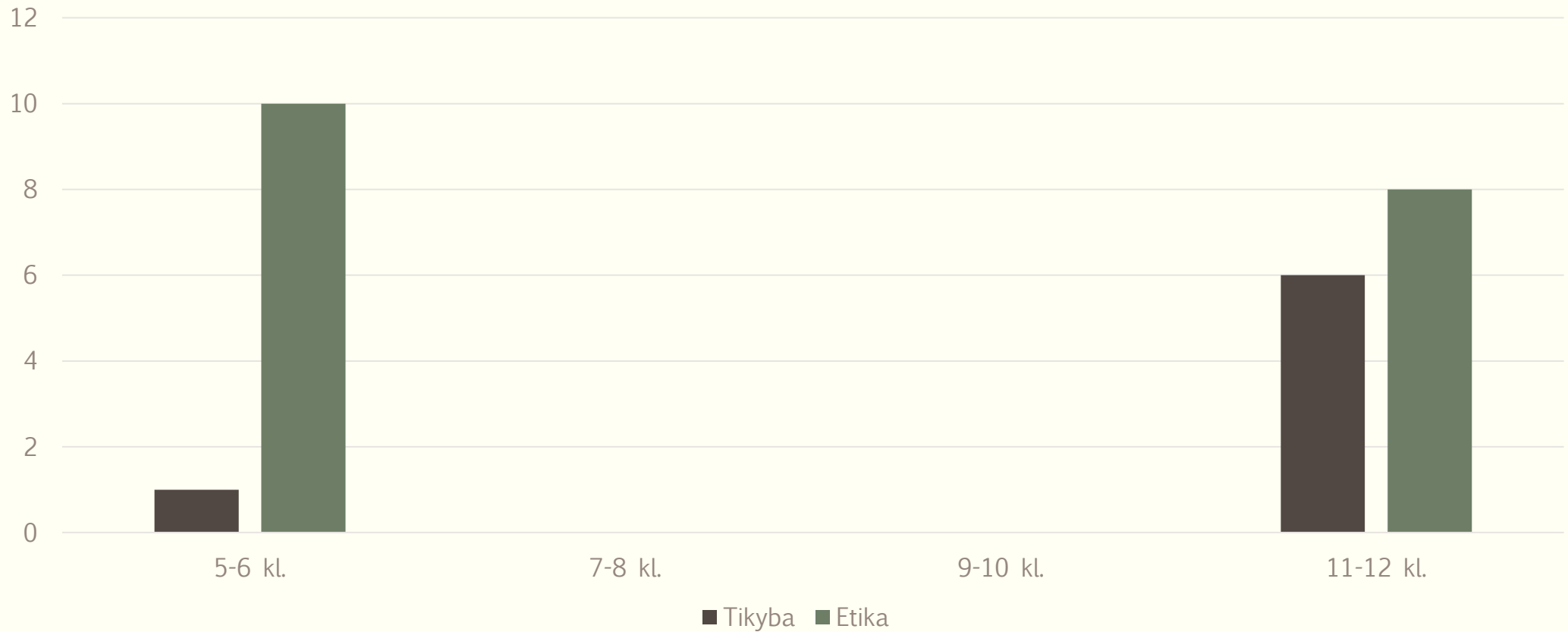

Tyrimo *Etninēs kultūros temas ugdymo programose* rezultatai

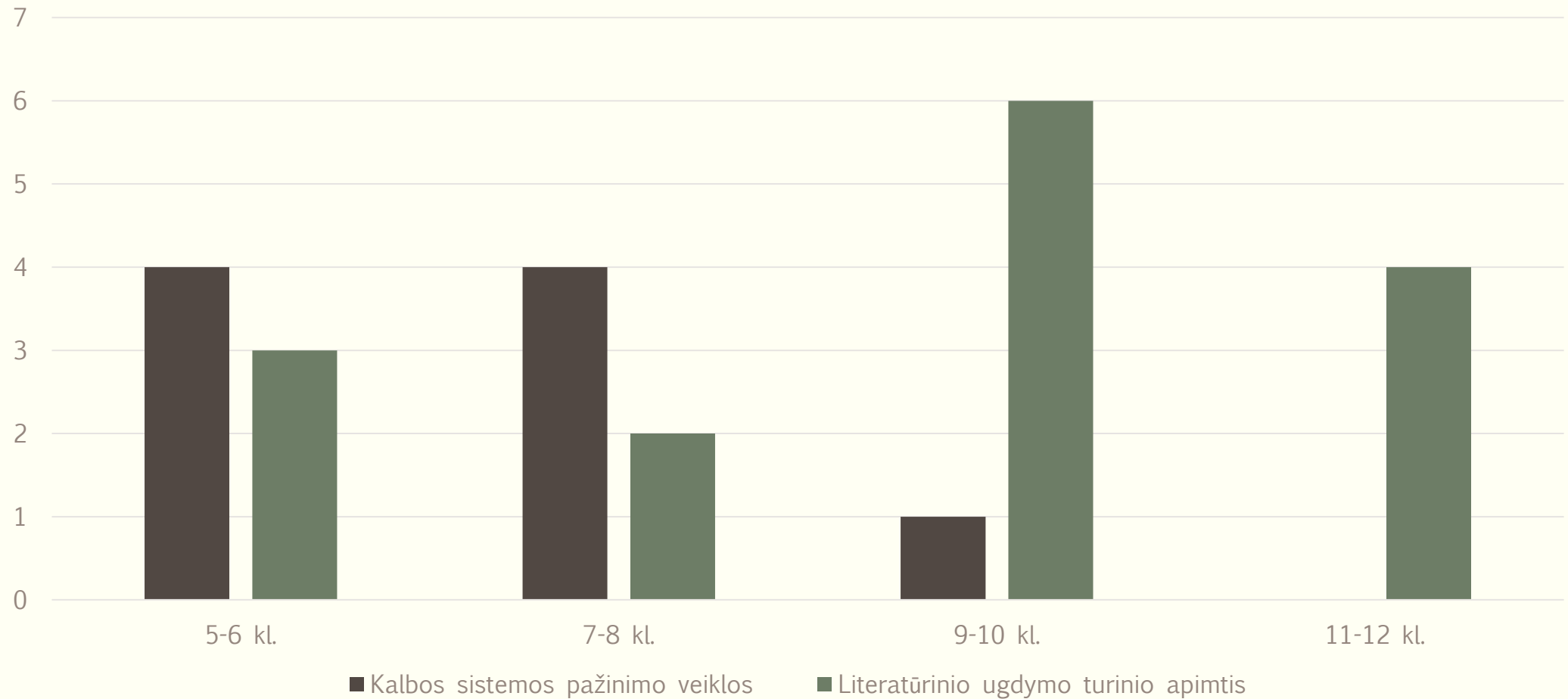

Dorinis ugdymas: etninei kultūrai skirtų temų skaičius tikybos ir etikos pamokose

Diagramos pavadinimas

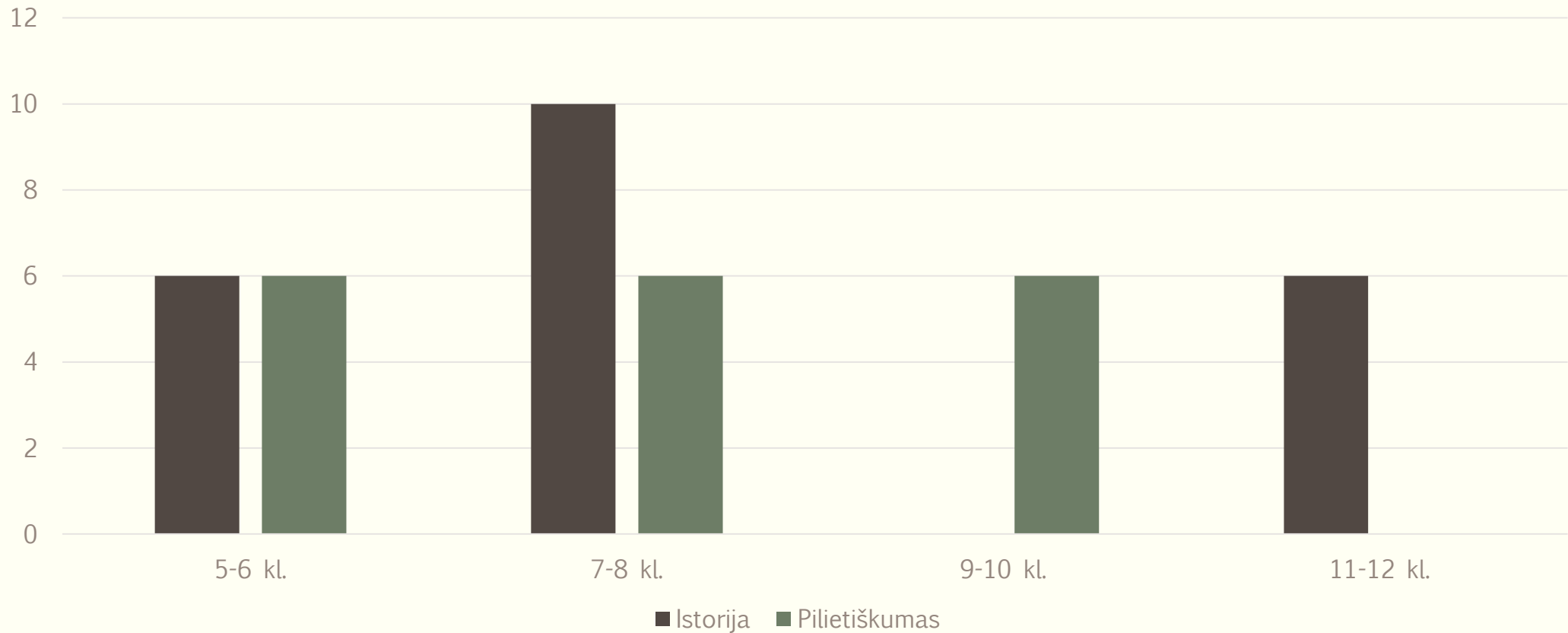

Lietuvių kalba ir literatūra: etninei kultūrai skirtų temų skaičius pamokose

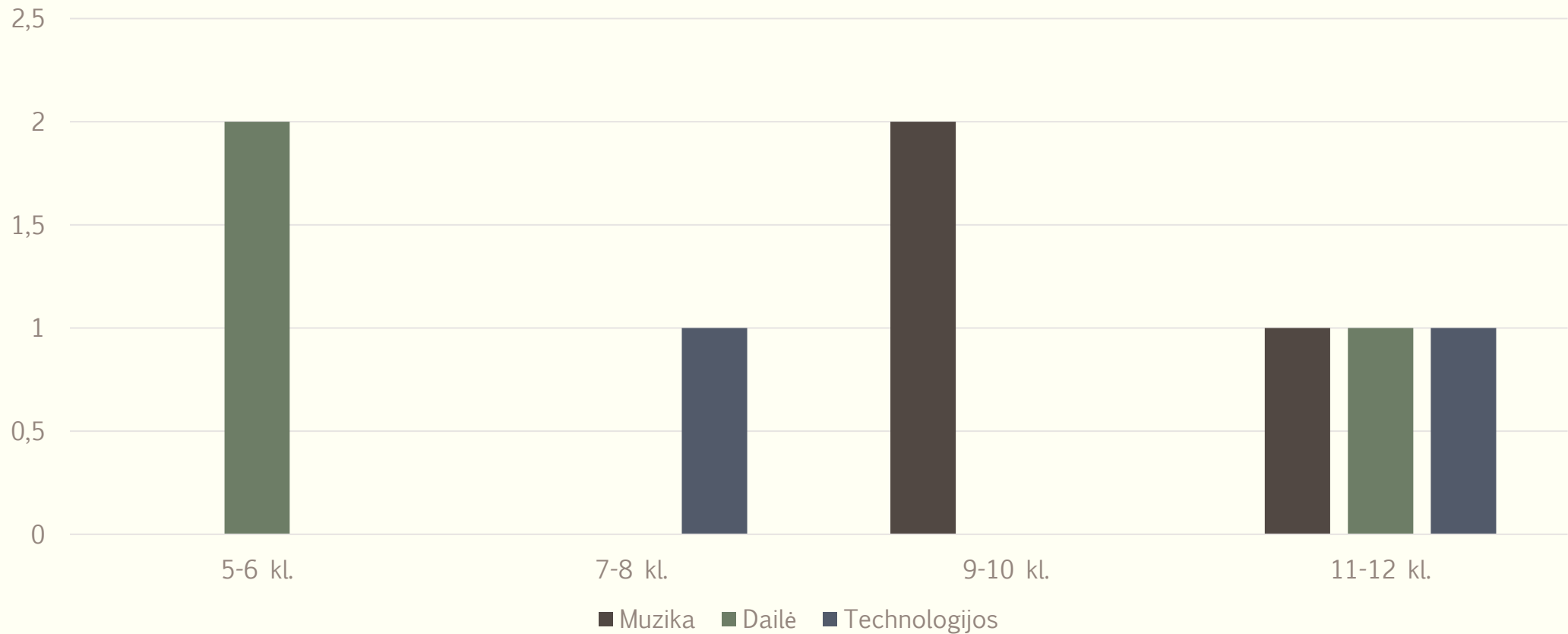
Socialinis ugdymas: etninei kultūrai skirtų temų skaičius istorijos ir pilietiškumo pamokose

Diagramos pavadinimas

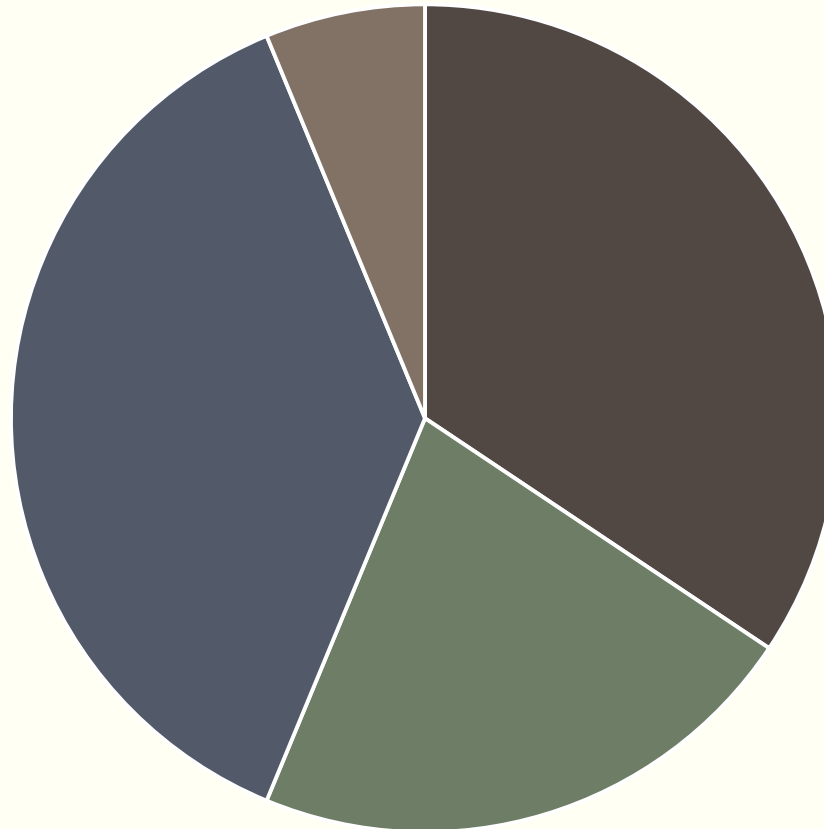

Meninis ugdymas: etninei kultūrai skirtų temų skaičius muzikos, dailės ir technologijų pamokose

Diagramos pavadinimas

5-6 klasių konkcentre iš viso yra 32 temos, skirtos etninei kultūrai

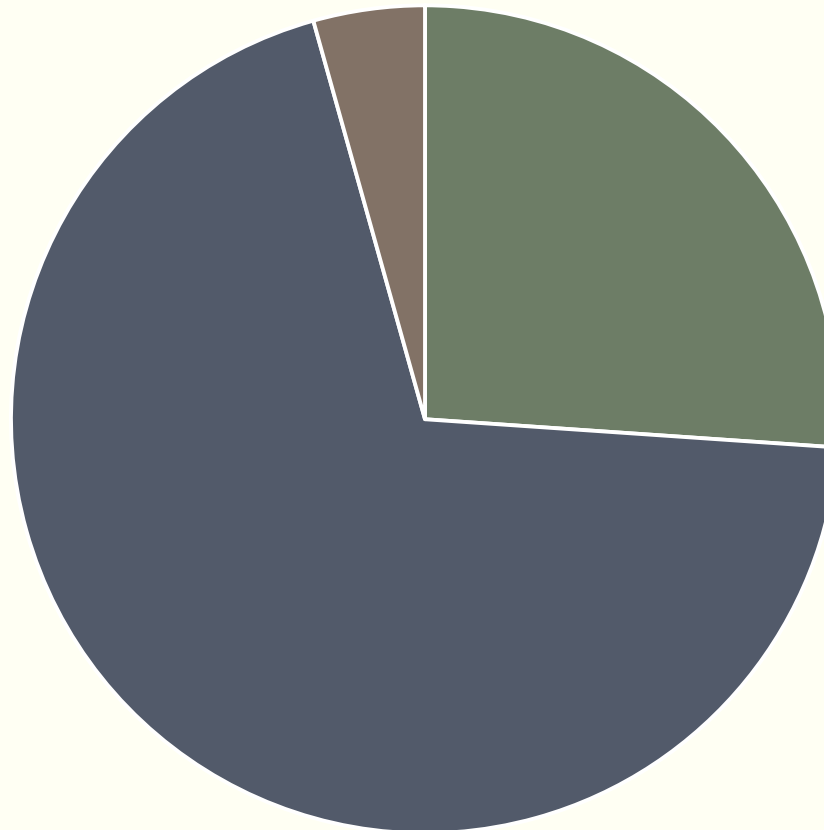
■ Dorinis ugdymas

■ Lietuvių kalba ir literatūra

■ Socialinis ugdymas

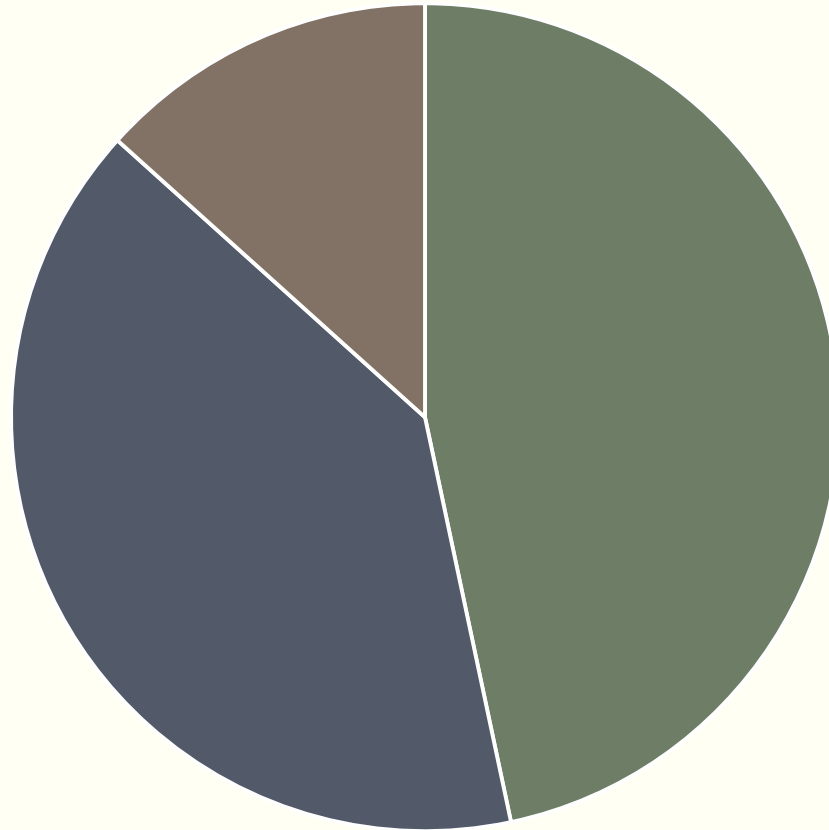
■ Meninis ugdymas

7-8 klasių koncentre iš viso yra 23 temos, skirtos etninei kultūrai

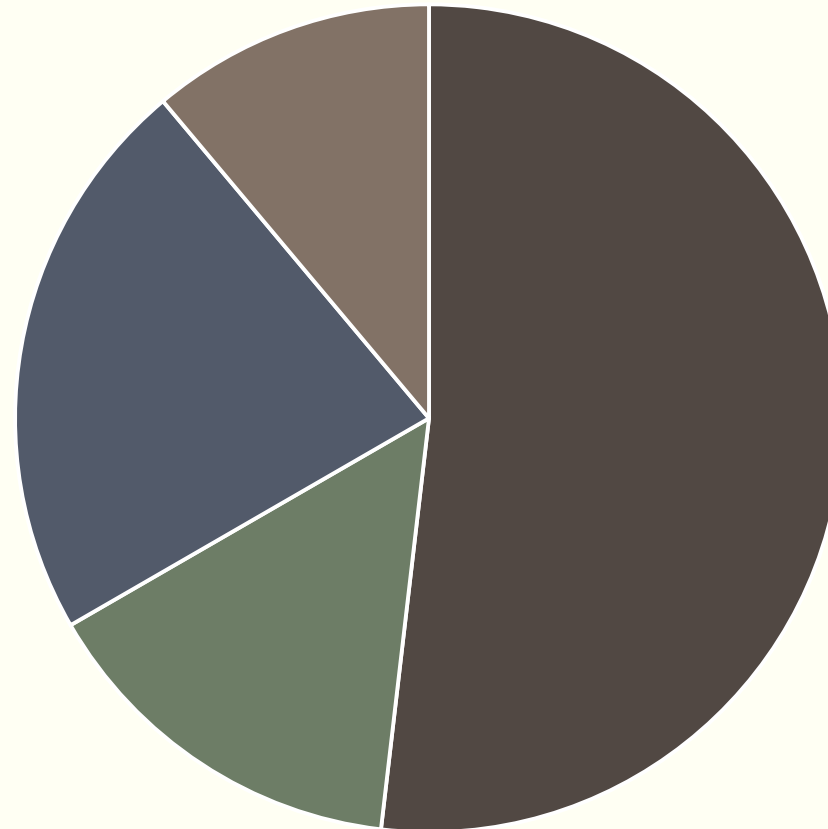
■ Dorinis ugdymas ■ Lietuvių kalba ir literatūra ■ Socialinis ugdymas ■ Meninis ugdymas

9-10 klasių konkcentre iš viso yra 15 temų, skirtų etninei kultūrai

■ Dorinis ugdymas ■ Lietuvių kalba ir literatūra ■ Socialinis ugdymas ■ Meninis ugdymas

11-12 klasių konkcentre iš viso yra 27 temos, skirtos etninei kultūrai (su moduliais)

■ Dorinis ugdymas ■ Lietuvių kalba ■ Socialinis ugdymas ■ Meninis ugdymas

IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

- Išnagrinėtos bendrosios programos menkai atspindi viešai deklaruojamą nuostatą (vienas iš švietimo tikslų yra perteikti asmeniui tautinės ir etninės kultūros pagrindus) etninę kultūrą integruoti į mokomuosius dalykus. Etninės kultūros integravimo ir aktualizavimo, etninės kultūros nuostatų ir idėjų sklaidos požiūriu programos vertintinos tik iš dalies patenkinamai;
- Ypač daug neapibrėžtumo menų ir technologijų bendrosiose programose;
- Daugiausiai su etnine kultūra susijusių temų visų tirtų ugdomųjų dalykų programose siūloma nagrinėti 5 – 6 klasės, 7 - 8 klasėse siūlomų temų mažėja, mažiausiai etninės kultūros temų 9 - 10 klasėse;

IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

- Daugiausiai temų, skirtų etninei kultūrai, yra 2016 metais atnaujintoje lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje, kurioje visuose klasių centruose yra nurodyta etninei kultūrai skirtų temų: 5 – 6 klasių centre yra 3 (12 aspektų), 7 – 8 klasių 2 (12 aspektų), 9 – 10 klasių 6 temos su potemėmis (30 aspektų). Programoje išsamiai pateikiama etninės kultūros tematika. Nagrinėjamos per pamokas ir rekomenduojamos literatūros sąrašas parinktas tikslingai ir tinkamai.
- Etninės kultūros integralumu pasižymi ir atnaujintos Dorinio ugdymo bendrosios programos etikos modulis *Etiketas ir kultūrų įvairovė*. Modulo programoje siūlant kalbėti apie etiketą ir kultūrų įvairovę nuolat akcentuojamos sąsajos su lietuvių etnine kultūra, siūloma remtis lietuvių tradicijomis ir papročiais. Šis modulis labiausiai atitinka atlikto tyrimo nagrinėjimo aspektą.

DISKUSIJA

Svarstytinas klausimas, ar pasiteisina rašyti atskiras programos. Galbūt vertėtų kuriant programas iš karto numatyti etnokultūrinį ugdymą, kaip jau yra padaryta atnaujintose Lietuvių kalbos ir literatūros programose?